

Personer som har psykiska och emotionella funktionsnedsättningar

Hur personer med olika funktionsnedsättningar använder internet 2021

Antal svarande: 384

Om denna rapport

Denna rapport är framtagen av Begripsam i samarbete med Centrum för Klinisk Forskning (CKF) Dalarna. Data som utgör underlag för rapporten kommer från undersökningen Svenskarna med funktionsnedsättning och internet, SMFOI. Datainsamling har skett 2017, 2019 och 2021.

Arbetet med att producera rapporten har letts av Stefan Johansson, teknologie doktor och VD vid Begripsam AB. Den vetenskapliga granskningen har letts av docent Catharina Gustavsson vid CKF. Rapporten ingår i en serie rapporter som ges ut under vintern 2023 och våren 2024 vars syfte är att ge aktuella lägesbilder av hur personer med funktionsnedsättning använder internet. Dessa rapporter kompletterar bilden av internetanvändning i den svenska befolkningen. Arbetet med dessa rapporter koordineras av Kerstin Ivarson Ahlstrand, projektledare vid Begripsam.

Datainsamling och vetenskapliga analyser har skett inom ramen för forskningsprogrammet CoDesign for Accessibility, CoDeAC. De frågeställningar som ligger till grund för datainsamlingen och analyser görs i nära samarbete med Föreningen Begripsam och med organisationer och individer i den svenska funktionsrättsrörelsen.

Forskningsarbete har sin grundfinansiering genom medel från Forte och CKF. Rapporten är framtagen med stöd av Post- och telestyrelsen.

Samtliga rapporter går att hitta via www.begripsam.se/internet

Använd gärna det här materialet för att sprida kunskap om villkoren för internetanvändning och användning av smarta telefoner, datorer och surfplattor men ange källan.

Omslagsbilden är skapad av Karin Forsell med hjälp av AI, Adobe Firefly.

Stockholm, december 2023.

Innehållsförteckning

Om denna rapport	2
Diagnoser och svårigheter	5
Vilken eller vilka av dessa diagnoser, funktionsnedsättningar och svårigheter har du?	5
Internet	6
Använder du internet?	6
Brukar du be någon om hjälp med att göra saker på internet?.....	6
Vad av detta använder du?	7
Vad är din inställning?	7
Vilka av dessa e-hälsotjänster har du använt?.....	9
Har du haft vårdmöten via internet?	9
Känner du dig delaktig i det digitala samhället?	10
Smart telefon.....	11
Har du tillgång till en smart telefon?.....	11
Hur kunnig är du på att använda en smart telefon?	11
Hur tycker du det är att använda en smart telefon?	11
Har du några hjälpmedel till din smarta telefon?	11
Dator	13
Har du tillgång till en dator i ditt hem?	13
Hur kunnig är du på att använda en dator?	13
Hur tycker du det är att använda dator?	13
Har du några hjälpmedel till din dator?	13
Surfplatta	15
Har du tillgång till en surfplatta?.....	15
Hur kunnig är du på att använda en surfplatta?	15
Hur tycker du det är att använda surfplatta?.....	15
Har du några hjälpmedel i din surfplatta?	15
Bakgrundsvariabler	17
Vilket åldersintervall stämmer för dig?	17
Vilken är din könstillhörighet?	17
Är svenska ditt första språk?	17

I vilket län bor du?	18
I vilken typ av ort bor du?	18
I vilken typ av boende bor du?	18
Får du hjälp av någon i din vardag?.....	19
Bor du tillsammans med någon?.....	19
Vilken är din högsta avslutade utbildning?	19
Vilket eller vilka av följande tycker du stämmer med din nuvarande situation?	20
Vilken inkomst har du per månad?	20
Hur fick du information om den här undersökningen?	20

Diagnoser och svårigheter

Vilken eller vilka av dessa diagnoser, funktionsnedsättningar och svårigheter har du?

Svar	Procent	Antal
ADD	10	38
ADHD	24	92
Afasi	2	9
Autismspektrum (Autism, Asperger)	30	114
Bipolär	9	35
Blind	3	13
CP	3	12
Demens, Alzheimer	1	3
Depression	52	198
Dyslexi	13	51
Dyskalkyli, matematiksvårigheter	8	29
Döv, barndomsdöv	1	5
Döv, vuxendöv	1	2
Dövblind	1	5
Epilepsi	7	25
Grav hörselnedsättning	2	6
Grav synnedsättning	6	24
Hjärnskada, förvärvad	9	35
Huvudvärk, migrän	22	86
Kommunikationssvårigheter	13	48
Koncentrationssvårigheter	38	145
ME/CFS (Kroniskt trötthetssyndrom)	7	25
Känslig för starka intryck (flimmer, ljus, ljud)	38	144
Läsvårigheter	17	64
Minnessvårigheter	28	109
MS	1	5
Parkinson	1	5
Räknesvårigheter	15	56
Rörelsehinder, finmotorik	14	52
Stroke	5	18
Schizofreni, psykosjukdom	8	32
Självförtroende/självkänsla, bristande	40	152
Skrivsvårigheter	15	58
Social rädsla	21	80
Språkstörning, DLD	2	9
Svårt att förstå	13	48
Svårt att lära mig nya saker	11	43
Svårt att komma igång eller avsluta saker	37	141
Svårt att sitta	8	29
Svårt att behålla fokus på en uppgift	32	122
Talsvårigheter	6	24
Utvecklingsstörning eller intellektuell funktionsnedsättning	10	37
Ångest	58	221
Annan	15	56

Internet

Använder du internet?

Svar	Procent	Antal
Ja	98	351
Nej	2	6
	Totalt	357

Tycker du att det är svårt att använda internet?

Svar	Procent	Antal
Jag tycker inte det är svårt att använda internet	58	195
Det är svårt att söka information	12	40
Det är svårt att navigera, att hitta till rätt ställe	19	64
Det är svårt att använda tjänster (till exempel fylla i blanketter, köpa och beställa saker)	22	73
Det är svårt att förstå innehåll	14	47
Det är svårt med lösenord	27	93
Det är svårt för att design och utformning är störande	15	52
Det är svårt för att det inte fungerar med mina hjälpmedel	6	22
Det är svårt men jag kan inte beskriva varför	10	33
Vet inte	3	9
Annat	12	40

Har du svarat nej - att du inte använder internet: Varför använder du inte internet?

Svar	Procent	Antal
Det är för svårt	50	3
Jag kan inte för jag vet inte hur man gör	67	4
Jag har ingen dator, telefon eller surfplatta	67	4
Jag har ingen internetuppkoppling	83	5
Jag har inte de hjälpmedel jag behöver	17	1
Det är för dyrt	17	1
Annat	17	1

Brukar du be någon om hjälp med att göra saker på internet?

Svar	Procent	Antal
Ja	33	116
Nej	64	225
Vet inte	3	9
	Totalt	350

Vad av detta använder du?

Svar	Procent	Antal
Blogg, har en egen	6	20
Blogg, läser andras	19	67
Facebook	81	280
Instagram	66	230
Snapchat	26	91
Dejtingtjänster	13	46
Vädertjänster, till exempel SMHI, klart.se	68	236
Musiktjänster, till exempel Spotify	70	244
Kartor och vägvisning	72	249
Spela spel	52	181
Titta på TV-program, till exempel SVT Play	70	242
Titta på Youtube	79	274
Titta på Netflix eller andra streamingtjänster	62	214
Lyssna på radioprogram	41	142
Lyssna på poddar	51	176
Läsa dagstidning	49	171
Köpa biljetter till resor	53	185
Köpa biljetter till evenemang	45	156
Boka tider till sjukvården	65	227
Boka tider till tandvården	32	111
Mobilt BankID	86	300
E-legitimation, som inte är Mobilt BankID	13	45
Swish	79	274
Betala räkningar	79	275
E-handel, köpa saker via internet	73	252
Webbmöten, till exempel via Zoom, Teams, Skype, Messenger, Facetime	67	231
Lyssna på ljudböcker, till exempel Storytel, Nextory	29	102
Lyssna på talböcker lånade via Legimus	16	56
E-post	76	263

Vad är din inställning?

Biljetter

Svar	Procent	Antal
Jag försöker köpa alla mina biljetter via internet	57	192
Jag undviker om möjligt att köpa biljetter via internet	15	50
Inget av alternativen passar mig	28	96
	Totalt	338

Boka tider till vården

Svar	Procent	Antal
Jag försöker boka alla mina tider till sjukvården via internet	55	185
Jag undviker om möjligt att boka tider till sjukvården via internet	24	82
Inget av alternativen passar mig	21	71
	Totalt	338

Boka tider till tandvården

Svar	Procent	Antal
Jag försöker boka alla mina tider till tandvården via internet	33	111
Jag undviker om möjligt att boka tider till tandvården via internet	27	92
Inget av alternativen passar mig	40	135
	Totalt	338

Mobilt BankID

Svar	Procent	Antal
Det är lätt att använda Mobilt BankID	82	280
Det är svårt att använda Mobilt BankID	7	24
Inget av alternativen passar mig	11	36
	Totalt	340

E-legitimation, som inte är Mobilt BankID

Svar	Procent	Antal
Det är lätt att använda E-legitimation, som inte är Mobilt BankID	14	46
Det är svårt att använda E-legitimation, som inte är Mobilt BankID	12	39
Inget av alternativen passar mig	74	241
	Totalt	326

Betala räkningar via internet

Svar	Procent	Antal
Det är lätt att betala räkningar	69	235
Det är svårt att betala räkningar	18	61
Inget av alternativen passar mig	13	45
	Totalt	341

E-handla

Svar	Procent	Antal
Det är lätt att e-handla, köpa saker via internet	70	238
Det är svårt att e-handla, köpa saker via internet	18	63
Inget av alternativen passar mig	12	40
	Totalt	341

Vilka av dessa e-hälsotjänster har du använt?

Svar	Procent	Antal
1177 webbplatsen med sjukvårdsinformation	90	281
1177 e-tjänster, där man behöver logga in	87	273
Capio Online, CapioGo	8	26
KRY	16	49
Min Doktor	15	47
Dr24	5	15
Annan	11	34

Hur tycker du att 1177 webbplatsen med sjukvårdsinformation fungerar?

Svar	Procent	Antal
Den är lätt	67	186
Den är svår	21	57
Jag har ingen uppfattning	13	35
	Totalt	278

Hur tycker du att 1177 e-tjänster, där man behöver logga in, fungerar?

Svar	Procent	Antal
Den är lätt	68	183
Den är svår	23	62
Jag har ingen uppfattning	9	24
	Totalt	269

Har du haft vårdmöten via internet?

Svar	Procent	Antal
Ja, före Corona-pandemin	14	45
Ja, under Corona-pandemin	45	149
Nej	50	167
Vet inte	1	3

Vårdmöten via internet

Svar	Procent	Antal
Jag försöker boka alla mina tider till sjukvården som vårdmöten via internet	32	52
Jag undviker om möjligt att boka alla mina tider till sjukvården som vårdmöten via internet	34	56
Inget av alternativen passar mig	34	55
	Totalt	163

Känner du dig trygg/säker med vårdmöten via internet?

Svar	Procent	Antal
Ja	29	93
Till viss del	29	93
Nej	17	55
Vet inte	26	83
	Totalt	324

Känner du dig delaktig i det digitala samhället?

Svar	Procent	Antal
Ja	65	215
Till viss del	25	84
Nej	9	29
Vet inte	1	4
	Totalt	332

Smart telefon

Har du tillgång till en smart telefon?

Svar	Procent	Antal
Ja	92	304
Nej	7	22
Vet inte	1	3
	Totalt	329

Hur kunnig är du på att använda en smart telefon?

Svar	Procent	Antal
Jag har tillräckliga kunskaper för att använda en smart telefon	74	242
Jag kan använda en smart telefon men skulle behöva mer kunskaper och hjälpmedel	17	55
Jag kan inte tillräckligt om smarta telefoner för det jag vill använda smarta telefoner till	3	10
Jag kan inte alls använda en smart telefon	4	14
Vet inte	2	8
	Totalt	329

Hur tycker du det är att använda en smart telefon?

Svar	Procent	Antal
Lätt	59	179
Varken lätt eller svårt	34	103
Svårt	5	15
Vet inte	2	6
	Totalt	303

Har du några hjälpmedel till din smarta telefon?

Svar	Procent	Antal
Ja	33	97
Ja, men jag behöver fler hjälpmedel	6	19
Nej	44	132
Nej, men jag skulle behöva hjälpmedel	7	22
Vet inte	9	28
	Totalt	298

Markera gärna vilka hjälpmedel du använder till din smarta telefon

Svar	Procent	Antal
Bildtelefon	13	15
Förstoring	19	22
OCR-program	8	9
Ordprediktion	8	9
Punktskriftsdisplay	2	2
QR-scanner	40	46
Röststyrning	23	27
Skärmläsningprogram, Voice Over	16	19
Stavningskontroll	47	54
Tal till text	25	29
Talsyntes/uppläsningprogram	20	23
Telefonen i sig är mitt hjälpmedel	59	68
Annat	22	26

Dator

Har du tillgång till en dator i ditt hem?

Svar	Procent	Antal
Ja	90	290
Nej	10	34
	Totalt	324

Hur kunnig är du på att använda en dator?

Svar	Procent	Antal
Jag har tillräckliga kunskaper för att använda en dator	71	230
Jag kan använda dator men skulle behöva mer kunskaper eller hjälpmedel	19	61
Jag kan inte tillräckligt om datorn för det jag vill använda datorn till	8	26
Jag kan inte alls använda dator	2	5
Vet inte	1	4
	Totalt	326

Hur tycker du det är att använda dator?

Svar	Procent	Antal
Lätt	54	155
Varken lätt eller svårt	38	108
Svårt	8	23
Vet inte	1	2
	Totalt	288

Har du några hjälpmedel till din dator?

Svar	Procent	Antal
Ja	19	54
Ja, men jag behöver fler hjälpmedel	8	22
Nej	59	168
Nej, men jag skulle behöva hjälpmedel	11	33
Vet inte	7	20

Markera gärna vilka hjälpmedel du använder till din dator

Svar	Procent	Antal
Bildtelefon	6	4
Förstoring	25	18
OCR-program	10	7
Ordprediktion	8	6
Punktskriftsdisplay	13	9
QR-scanner	7	5
Röststyrning	10	7
Skärmläsningprogram, typ Jaws, Vocie Over	18	13
Speciell mus	22	16
Speciellt tangentbord	13	9
Stavningskontroll	47	34
Tal till text	18	13
Talsyntes/uppläsningprogram	38	27
Datorn i sig är mitt hjälpmedel	44	32
Annat	13	9

Surfplatta

Har du tillgång till en surfplatta?

Svar	Procent	Antal
Ja	51	165
Nej	48	155
Vet inte	0	1
	Totalt	321

Hur kunnig är du på att använda en surfplatta?

Svar	Procent	Antal
Jag har tillräckliga kunskaper för att använda en surfplatta	62	195
Jag kan använda surfplatta men skulle behöva mer kunskaper eller hjälpmedel	16	50
Jag kan inte tillräckligt om surfplattan för det jag vill använda surfplattan till	4	12
Jag kan inte alls använda surfplatta	8	26
Vet inte	10	32
	Totalt	315

Hur tycker du det är att använda surfplatta?

Svar	Procent	Antal
Lätt	61	98
Varken lätt eller svårt	32	51
Svårt	6	9
Vet inte	2	3
	Totalt	161

Har du några hjälpmedel i din surfplatta?

Svar	Procent	Antal
Ja	26	42
Ja, men jag behöver fler hjälpmedel	4	7
Nej	55	88
Nej, men jag skulle behöva hjälpmedel	8	13
Vet inte	7	11
	Totalt	161

Markera gärna vilka hjälpmedel du använder till din surfplatta

Svar	Procent	Antal
Bildtelefon	10	10
Förstoring	24	23
OCR-program	8	8
Ordprediktion	4	4
Punktskriftsdisplay	1	1
QR-scanner	16	16
Röststyrning	10	10
Skärmläsningprogram, Voice Over	10	10
Stavningskontroll	39	38
Tal till text	24	23
Talsyntes/uppläsningprogram	13	13
Surfplattan i sig är mitt hjälpmedel	37	36
Annat	16	16

Bakgrundsvariabler

Vilket åldersintervall stämmer för dig?

Svar	Procent	Antal
Under 16 år	2	6
16–24 år	7	22
25–34 år	20	63
35–44 år	23	72
45–54 år	25	78
55–64 år	17	52
65–75 år	5	16
76 år eller äldre	1	4
	Totalt	313

Vilken är din könstillhörighet?

Svar	Procent	Antal
Man	22	69
Kvinna	74	233
Annan	3	8
Jag vill inte svara	1	3
	Totalt	313

Är svenska ditt första språk?

Svar	Procent	Antal
Ja	93	288
Nej	7	23
	Totalt	311

I vilket län bor du?

Svar	Procent	Antal
Stockholms län	26	81
Uppsala län	10	30
Södermanlands län	4	12
Östergötlands län	6	18
Jönköpings län	2	5
Kronobergs län	3	10
Kalmar län	1	4
Gotlands län	1	2
Blekinge län	1	4
Skåne län	13	42
Hallands län	3	10
Västra Götalands län	10	30
Värmlands län	2	7
Örebro län	3	10
Västmanlands län	2	5
Dalarnas län	2	7
Gävleborgs län	3	9
Västernorrlands län	1	4
Jämtlands län	2	5
Västerbottens län	3	10
Norrbottens län	2	7
Vet inte	1	2
	Totalt	314

I vilken typ av ort bor du?

Svar	Procent	Antal
Stad	60	187
Mindre samhälle	26	80
Landsbygd	14	43
Vet inte	0	1
	Totalt	311

I vilken typ av boende bor du?

Svar	Procent	Antal
Hyseslägenhet, vanlig	43	136
Bostadsrättslägenhet	18	55
Villa, hus	29	92
Gruppboende	3	8
Servicelägenhet	2	7
Annat stödboende	1	4
Jag är hemlös	2	5
Annat	2	6
	Totalt	313

Får du hjälp av någon i din vardag?

Svar	Procent	Antal
Ja	36	112
Nej	64	197
	Totalt	309

Vilken typ av hjälp?

Svar	Procent	Antal
Hemtjänst	13	14
Personlig assistans	5	5
Boendestöd, stödpersoner eller liknande	66	73
God man/förvaltare	25	28
Anhörig/närstående	36	40
Annat	17	19

Bor du tillsammans med någon?

Svar	Procent	Antal
Ja	56	175
Nej	44	136
	Totalt	311

Vem eller vilka bor du tillsammans med?

Svar	Procent	Antal
Sammanboende, partner eller gift	66	115
Barn under 18 år	28	48
Hemmaboende barn över 18 år	9	16
Bor med mina föräldrar eller en förälder	20	34
Delar bostad med en vän (eller flera) – kollektivboende	2	4
Annat	6	10

Vilken är din högsta avslutade utbildning?

Svar	Procent	Antal
Grundskola	14	44
Grundsärskola	2	6
Gymnasium	27	85
Gymnasiesärskola	5	16
Yrkesutbildning/Yrkes högskola	8	25
Folkhögskola	5	14
Högskola/Universitet	36	112
Annan	2	5
Vet inte	1	3
	Totalt	310

Vilket eller vilka av följande tycker du stämmer med din nuvarande situation?

Svar	Procent	Antal
Arbetar	36	112
Arbetslös	12	36
Hemma med barn	1	2
Pensionär	7	23
Sjukskriven	21	64
Sjukersättning/Förtidspensionär	24	74
Daglig verksamhet	7	21
Aktivitetsersättning	5	14
Studerar	17	51
Annat	8	24

Vilken inkomst har du per månad?

Svar	Procent	Antal
0 kronor	5	14
1- 4 999 kronor	6	19
5 000 – 9 999 kronor	14	44
10 000 – 14 999 kronor	29	89
15 000 – 19 999 kronor	11	33
20 000 – 24 999 kronor	6	18
25 000 – 29 999 kronor	7	23
30 000 – 49 999 kronor	10	31
50 000 kronor eller mer	1	4
Jag vill inte svara på den frågan	11	33
	Totalt	308

Hur fick du information om den här undersökningen?

Svar	Procent	Antal
E-post	39	110
Facebook	36	101
Tidning	1	2
Vän/närstående	9	26
Min organisation	12	33
Annat sätt	13	36